

Torah from Around the World

Sjabbat 26 februari 2011 / 22 adar I 5771

Sidra Wajakheel, Sjemot [Exodus] 35:1-38:20, Tanach blz. 182-190

Haftara: I Melachiem [Koningen] 7:40-50, Tanach blz. 686-687

Commentaar door rabbijn David Lilienthal

Decaan Levisson Instituut, Emeritus Rabbijn [LJG Amsterdam](#)

Vertaling: Paula Reisner

[Het Engelse origineel](#)

Het is inmiddels zeven jaar sinds ik begon de IJC (International Jewish Centre), een pas opgerichte “ex-pat”-gemeente van hoofdzakelijk Engelssprekende buitenlanders in Brussel, België, hielp zijn weg te vinden. Na enige tijd was de eerste, ietwat primitieve synagoge ingericht: de bima en de Aron Hakodesj waren klaar, de eerste gebedenboeken waren gedrukt en van mijn gemeente in Amsterdam had men een oude Sefer Tora in bruikleen kunnen krijgen. De voorzitter van destijds, Lauren Nijkerk, had de World Union gevraagd de gemeente in hun wachtlijst voor een Sefer Tora op te nemen, voor als er een beschikbaar zou komen.

Enige tijd hiervoor hadden een knap Amerikaans meisje en haar ouders het kantoor van hun rabbijn verlaten, waar de datum was vastgesteld voor haar Bat Mitswa. Onderweg naar huis begon ze te jammeren: “Waarom moet net ik nu zo’n vervelende sidra krijgen? Wajakheel! Die gaat helemaal over het bouwen van de Ark in de woestijn zo lang geleden. Met alleen lange lijsten van haken en planken en balken en palen en voetstukken en gordijnen en wat vrouwen hadden geweven in blauw en purper en karmozijnrode wol en linnen, en geitenhaar en dolfijnenhuiden (!). Ik had een leuk verhaal willen hebben, zoals Noach en de Ark of Mosjee in Egypte of zoiets!”

Haar moeder ging praten met haar onderwijzeres op Joodse les, die weer haar idee voor een oplossing met de klas ging bespreken. Gezamenlijk besloot men Wajakheel tot hun jaarproject te maken en een model van de Misjkan, het tabernakel te bouwen. Plotseling werd het een opwindende sidra! In feite, nu we dichterbij het moment komen van het voltooiën van het gebouw van onze nieuwe Amsterdamse synagoge en gemeenschapscentrum (*geschreven in 2010*), voelen we dezelfde opwindende sidra! Het is verbazingwekkend hoezeer je je kunt opwinden over de vraag op wat voor haken de gordijnen zullen worden opgehangen en hoe de kranen in de toiletten eruit zullen zien.

Kom eens langs en bezoek ons in Amsterdam na de zomer en dan zullen we u rondleiden en volop verhalen vertellen over wat alle gemeenteleden hebben gedaan en bijgedragen. We zullen dan net zo trots zijn als Mosjee was toen zijn werk af was, zoals we in onze tekst lezen.

Terug naar ons knappe meisje. Gedurende de periode van het modelbouwen, terwijl ze met haar vader in een Joodse boekhandel waren, zagen zij een aankondiging van een Sefer Tora die te koop was. "Laten we dit kopen," zei haar vader. In het midden van de Misjkan, in het Allerheiligste, lag de Ark met de Stenen Tafels met de Tien Uitspraken (Geboden). In de synagoge correspondeert dit met de Aron Hakodesj met de Sifree Tora. Dus, terwijl jij en je klas het model van de tabernakel bouwen, gaan wij iets echt opbouwen. Wij kopen deze Sefer Tora en schenken die aan een nieuwe gemeente, die er een nodig heeft. Zo kunnen we hen helpen het hart van hun synagoge te voltooien.

Zo gezegd, zo gedaan. Bijna, want hoe vindt je nu zo'n gemeente? Wij zouden denken aan één van de nieuwe liberale gemeenten in de voormalige Sovjet Unie of in Oost-Europa, waar Joods leven zich weer aan het herstellen is. Na wat onderzoek vonden ze hun weg naar de World Union for Progressive Judaism en diens register van gemeentes, die wachten op een Sefer Tora-donatie.

Maar hoe kies je er één ervan? Ons kleine meisje wist ineens wat ze wilde: de International Jewish Center in Brussel. En zo gebeurde het dat op 14 januari 2005, in een volgepakt gebouw, waar de eerste Bar Mitswa van de gemeente werd die dag gevierd, onze donor samen met haar vader in een blij en uitgelaten stemming de nieuwe Sefer Tora naar binnen brachten en deze presenteerden aan de gemeente. De combinatie van al deze elementen gaf de aanwezigen een sterk gevoel van "dit volk Israël" dat elkaar van continent naar continent de handen reikt en samen een Joodse toekomst bouwt als één gemeenschap met de Tora in hun midden. Het was een hele bijzondere gebeurtenis.

Dan blijft er slechts één vraag over: waarom wist het meisje het zo plotseling en zo zeker, dat ze de Sefer Tora aan deze Belgische gemeente wilde geven? Laat ik het geheim maar verklappen. Ze was gek op Belgische chocolade. En geloof me, dat ze immens van haar visite aan verschillende Belgische chocolade-ateliers genoten heeft in de daaropvolgende dagen. En laat ik u vertellen, dat sindsdien, elk jaar als we sidra Wajakheel lezen, deze sidra in 't geheel voor mij niet saai is, mede omdat die zoete herinneringen aan een schattig meisje en een prachtige gemeente naar boven brengt – en de centrale rol, die de World Union kan spelen in het leven van beide.

Om meer te weten te komen over het Tora-donatieprogramma van de World Union, klik [hier](#) of neem contact op met het kantoor van de World Union in Jeruzalem, wupjis@wupj.org.il.